

Категорія справи № 640/362/23: **Адміністративні справи (з 01.01.2019); Справи щодо захисту політичних (крім виборчих) та громадянських прав, зокрема щодо.**

Надіслано судом: **25.02.2026**. Зареєстровано: **26.02.2026**. Забезпечено надання загального доступу: **27.02.2026**.

Дата набрання законної сили: **25.02.2026**

Номер судового провадження: **A/855/10757/25**

ШОСТИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУДСправа № 640/362/23 Суддя (судді)
першої інстанції: Леонтович А.М.

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

25 лютого 2026 року м. Київ

Колегія суддів Шостого апеляційного адміністративного суду у складі:

судді-доповідача Аліменка В.О.,

суддів Белової Л.В., Кучми А.Ю.

розглянувши в порядку письмового провадження апеляційні скарги Центрального міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Київ) та Служби безпеки України на рішення Київського окружного адміністративного суду від 04 квітня 2025 року у справі за адміністративним позовом Центрального міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Київ) до Громадської спілки міжнародний громадський рух "Аллатра", третя особа: Служба безпеки України про заборону громадського об'єднання-

В С Т А Н О В И Л А:

До Київського окружного адміністративного суду звернулось Центральне міжрегіональне управління Міністерства юстиції (м. Київ) з позовом до Громадської спілки міжнародний громадський рух «Аллатра», третя особа, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору на стороні позивача - Служба безпеки України, в якому просить суд:

- заборонити та примусово розпустити (ліквідувати) Громадську спілку «міжнародний громадський рух «Аллатра».

На обґрунтування своїх вимог позивач зазначив, що 20.10.2022 на адресу Міністерства юстиції України надійшов лист Служби безпеки України від 17.10.2022 № 5/3/3-7889 щодо заборони діяльності Громадської спілки міжнародний громадський рух «Аллатра».

З листа Служби безпеки України від 17.10.2022 № 5/3/3-7889 вбачається, що Служба безпеки України володіє даними, що свідчать про створення реальної загрози національним інтересам, національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України з боку проросійської Громадської спілки міжнародний громадський рух «Аллатра», діяльність якої має ознаки антиукраїнської.

Рішенням Київського окружного адміністративного суду від 04 квітня 2025 року у задоволенні адміністративного позову відмовлено.

Не погоджуючись із прийнятим судовим рішенням, позивач та третя особа звернулись з апеляційними скаргами, в якій посилаючись на порушення судом першої інстанції норм матеріального та процесуального права, просили скасувати рішення суду першої інстанції, прийняти постанову, якою позов задовольнити в повному обсязі.

Відповідно до частини першої статті 308 Кодексу адміністративного судочинства України суд апеляційної інстанції переглядає справу за наявними у ній і додатково поданими доказами та перевіряє законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів та вимог апеляційної скарги.

Як вбачається із матеріалів справи та встановлено судом першої інстанції, Громадська спілка міжнародний громадський рух «Аллатра» зареєстрована Міністерством юстиції України, як громадська спілка, що підтверджується свідоцтвом про реєстрацію № 1421393 від 11.07.2014.

Територія на яку поширюється діяльність ГС «Алларта»: Україна та території інших держав відповідно до національного законодавства.

ГС «Алларта» здійснює свою діяльність на підставі Статуту ГС «Алларта» (нова редакція), затвердженого позачерговими загальними зборами ГС «Алларта» № 50/1-33 від 24.05.2017.

Місцезнаходження юридичної особи, згідно витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, є: Україна, вулиця Голосіївська, 7, корп. 3, м. Київ, 03039.

Відповідно до п. 2.1. Статуту Громадської спілки, метою діяльності Спілки є реалізація та захист професійних, соціальних та інших прав, основних свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, культурних, соціальних та інших спільних інтересів організації, а також провадження екологічної, оздоровчої, культурної, просвітньої та іншої діяльності.

Згідно із пунктом 2.2. Статуту цілі діяльності Спілки є:

2.2.1. формування якісно нових відносин між народами на основі добра, безкорисливої взаємодопомоги, творчої взаємодії людей по всьому світу, незалежно від їх місця проживання, соціальної, національної, політичної та релігійної приналежності;

2.2.2. відтворення справедливості, порядку і благоденства в усіх сферах життєдіяльності людства;

2.2.3. створення щасливого, мирного і вільного світового співтовариства;

2.2.4. реалізація природних свобод і прав людини;

2.2.5. здійснення захисту прав членів Спілки шляхом надання їм всебічної допомоги, представлення їхніх інтересів в державних органах влади, підтримкою та участю в українських та міжнародних, державних і недержавних програмах і проектах.

Засновниками ГС «Алларта» є Товариство з обмеженою відповідальністю «Алларта» (юридична особа, зареєстрована за законодавством України, код ЄДРПОУ 37633996, місцезнаходження: 01024, м. Київ, вул. Круглоуніверситетська, будинок 14, в особі Директора ОСОБА_1, що діє на підставі Статуту та Протоколу №25 Загальних зборів ТОВ «Аллатра» від 20.06.2014) та Міжнародна громадська організація «Лагода» (юридична особа, зареєстрована за законодавством України, код

ЄДРПОУ 7772005, місцезнаходження: 01011, Печерський узвіз, буд. 19, в особі Голови Правління ОСОБА_6., що діє на підставі Статуту та Протоколу №24 Загальних зборів Міжнародної громадської організації «Лагода»),

Відповідно до відомостей про склад керівних органів ГС «Аллатра» Організатором (координаційного центру є ОСОБА_8. , Членом Координаційного центру є ОСОБА_6., Ревізором є ОСОБА_9., Членом Координаційного центру є ОСОБА_1 та ОСОБА_10 .

На адресу Міністерства юстиції України 20.10.2022 надійшов лист Служби безпеки України від 17.10.2022 № 5/3/3-7889 (zareestrovaniy у Міністерстві юстиції України за №123999-8-22) щодо заборони діяльності ГС «Міжнародний Громадський рух «Аллатра».

З листа Служби безпеки України від 17.10.2022 № 5/3/3-7889 вбачається, що Служба Безпеки України володіє даними, що свідчать про створення реальної загрози національним інтересам, національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України з боку проросійської ГС «Аллатра» (код ЄДРПОУ 39304584), діяльність якої має ознаки антиукраїнської.

Лідер, провідний ідеолог руху - громадянин України ОСОБА_4 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , уродж. м. Макіївка Донецької області, мешканець м. Києва, лікар-вертебролог та активні учасники МГС «Аллатра» (м. Київ. вул. Голосіївська, 7, офіс знаходився за адресою: Київська область, с. Софіївська Борщагівка. вул. Весняна, 6) в завуальованій формі публічно поширюють ідеї т. зв. «руського міра», підтримують збройну агресію рф проти України, закликають до змін меж державних кордонів України. При цьому, вказаною категорією осіб використовується відповідна друкована продукція автора під псевдонімом «ОСОБА_7», низка власних т. зв. «інформаційних проєктів».

В якості обґрунтування позову, позивачем до матеріалів даної справи додано:

- 1) Висновок експертів за результатами проведення комплексної судової психолого-лінгвістичної експертизи у кримінальному провадженні від 27.06.2023р. №9260/23- 61/9261/23-36 КНДІСЕ, на замовлення ГСУ НПУ(далі - висновок №1);
- 2) Експертний Висновок за результатами всебічного дослідження діяльності громадської спілки «МГР «АЛЛАТРА» від 14.10.2022р. ПНУ «Центр економіко-правових досліджень», на замовлення СБУ(далі - висновок №2);
- 3) Висновок за результатами всебічного дослідження діяльності МГР «Аллатра» від 10.08.2022р., ПНУ «Центр економіко-правових досліджень», на замовлення НПУ(далі - висновок №3);
- 4) Релігійний висновок щодо низки друкованих видань «Сэнсэй. Исконный Шамбалы» від 05.07.2022р. кандидата історичних наук Козловського І.А. (далі - висновок №4);
- 5) Релігійний висновок щодо діяльності та відповідних матеріалів «МГР «Аллатра» без дати, та номера, кандидата наук богослов`я Костянтина Москалюка(далі - висновок №5).

За результатами експертного дослідження Приватної наукової установи «Центр економіко-правових досліджень» складено експертний висновок щодо діяльності ГС «Аллатра», відповідно до якого відповідач пропагує вчинення дій, які полягають в експансії проросійської ідеології ГС «Аллатра» на всі гілки державної влади задля досягнення панування йото adeptів над країнами та урядами. Україна розглядається як складова частина території рф та ідеалізованої єдиної країни майбутнього - «єдиної слов`янської держава під керівництвом президента держави- агресора в. путіна.

Для реалізації поставленої мети ГС «Аллатра» діє такими методами: використовуючи наявні в її розпорядженні книжкові видавництва та численні медіаресурси (веб-сайти, відеохостинги, сторінки

соціальних мереж) публічно заперечує розпочату в 2014 р. збройну агресію РФ проти України; пропагує російську концепцію побудови нового світового порядку, що полягає в утвердженні «багатополярного світу», в якому панівне місце відводиться відродженому СРСР у форматі ідеалізованої комуністичної квазидержави майбутнього «благотворного суспільства»; виявляє потенціал громадсько-політичної активності в регіонах України для консолідації осіб, лояльних до режиму держави-агресора; організовує масові псевдонаукові заходи (конференції, семінари, форум телемости, «круглі столи»), залучає на свій бік політиків, державних службовців, представників муніципальної влади, громадських діячів, науково-педагогічних працівників, представників бізнесу, проводить інтерв'ю з публічними особами впроваджує своїх агентів впливу в органи державної влади та місцевого самоврядування для підриву державницьких устоїв України; нагнітає в суспільстві апокаліптичні настрої навколо теми природних катастроф і погодних явищ, настання глобального голоду і дефіциту продовольчих ресурсів, пропонуючи скасування антиросійських санкцій порятунком у єднанні з державою-агресором; надає всебічну медійну, ідеологічну, технічну підтримку проросійським політикам (зокрема команді ОСОБА_5), які прагнуть повалити державну владу в Україні, щоб очолити окупаційний російський уряд; провадить у життя підміну національних цінностей українського народу ідеями і конспірологічними теоріями з власного псевдо релігійного віровчення, поширює в суспільстві викривлене тлумачення подій світової історії та сучасних геополітичних процесів; використовує кошти, залучені у вигляді добровільних внесків від фізичних і юридичних осіб для просування власної ідеології; для прикриття дійсної мети діяльності застосовує позитивну риторику «доброчинності», освітні, культурні, громадські проекти.

Експертом було встановлено, що члени ГС «Аллатра» неодноразово виступали в ЗМІ (телеканал 112, «2ІК») (ліцензію якого припинено на підставі рішення РНБО України від 02.02.2021 «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», введеного в дію Указом Президента України від 02.02.2021 № 43/2021) з пропагандою теми неминучого настання продовольчої кризи (голоду, «глобальних катаклізмів») внаслідок запровадження економічних санкцій проти російської федерації.

Осередки організації діють у країнах ЄС, Канаді та США. Протягом всього часу існування публічні функціонери ГС «Аллатра» жодним чином не зверталися до подій всередині України, ігнорували факт окупації частини території України, натомість активно розповсюджували друковану і медійну продукцію, що пропагує російську геополітичну концепцію світової перебудови (т. зв. «концепція багатополярного світу») і культ особистості лідера держави агресора - путіна в.в.

З 24.02.2022, в умовах введення на всій території України воєнного стану члени ГС «Аллатра» виготовили і розповсюдили на власному YouTube - каналі «АллатРа ТВ» серію (понад 30) пропагандистських відеоматеріалів, у як міститься публічне заперечення, виправдання, визнання правомірною збройної агресії рф проти України, а також публічні заклики до співпраці з державою агресором.

Разом із тим, ГС «Аллатра», в порушення положень Статуту ГС «АЛЛАТРА» і обмежень установлених у ч. 2 ст. 2 Закону України «Про громадські об'єднання», фактично займається політичною діяльністю, просуваючи власну політичну силу соціалістичної, проросійської спрямованості, а також здійснює релігійну діяльність, зокрема пропагує власне синкретичне окультне віровчення, що суперечить нормам ст. ст. 36, 37 Конституції України та Закону України «Про громадські об'єднання» оскільки зміст і спрямованість діяльності ГС «АЛЛАТРА» свідчить про невідповідність основним засадам утворення та діяльності громадських об'єднань.

Експертний висновок від 14.10.2022р. Службою безпеки України направлено Міністерству юстиції України, разом з Листом від 17.10.2022 № 5/3/3-7889 щодо заборони діяльності Громадської спілки «Міжнародний громадський рух «Аллатра».

Вважаючи наявними підстави для заборони та примусового розпуску Громадської спілки міжнародний громадський рух «Аллатра», позивач звернувся до суду із даним позовом.

Відповідно до статті 19 Конституції України, правовий порядок в Україні базується на принципах, за якими ніхто не може бути примушений вчиняти дії, що не передбачені законодавством. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, а також їх посадові особи зобов'язані діяти виключно на підставі, у межах наданих повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України.

Згідно зі статтею 36 Конституції України, громадяни України мають гарантоване право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації з метою реалізації та захисту своїх прав і свобод, а також для задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, за винятком обмежень, установлених законом в інтересах національної безпеки, громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших осіб.

Стаття 37 Конституції України встановлює, що утворення та діяльність політичних партій і громадських організацій, програмні цілі або діяльність яких спрямовані на ліквідацію незалежності України, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету та територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства, розпалювання міжетнічної, расової чи релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини або здоров'я населення, забороняються. Політичні партії та громадські організації не мають права створювати воєнізовані формування. Забороняється створення та діяльність організаційних структур політичних партій в органах виконавчої та судової влади, органах місцевого самоврядування, військових формуваннях, на державних підприємствах, у навчальних закладах та інших державних установах і організаціях. Заборона діяльності об'єднань громадян може здійснюватися виключно за рішенням суду.

Відповідно до статті 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод кожна особа має право на свободу вираження поглядів, що включає свободу дотримуватися власних переконань, одержувати та поширювати інформацію та ідеї без втручання з боку органів державної влади та незалежно від державних кордонів. При цьому зазначена стаття не перешкоджає державам запроваджувати ліцензування діяльності радіомовних, телевізійних або кінематографічних підприємств.

Здійснення зазначених свобод, з огляду на пов'язані з ними обов'язки та відповідальність, може підлягати певним формальностям, умовам, обмеженням або санкціям, що встановлюються законом та є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я або моралі, захисту репутації чи прав інших осіб, запобігання розголошенню конфіденційної інформації або для забезпечення авторитету і неупередженості суду.

Згідно зі статтею 11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод кожна особа має право на свободу мирних зібрань і свободу об'єднання з іншими, у тому числі право створювати профспілки та вступати до них для захисту своїх інтересів.

Реалізація цих прав не може підлягати жодним обмеженням, за винятком тих, що передбачені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб.

Відповідно до абзаців першого та другого пункту 1 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228, Міністерство юстиції

України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України.

Міністерство юстиції України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізацію державної правової політики, державної політики у сфері банкрутства, нотаріату, організації примусового виконання рішень судів та інших органів, державної реєстрації актів цивільного стану, речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, обтяжень рухомого майна, юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб-підприємців, а також у сфері реєстрації статутів територіальних громад, академій наук, друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств, у сфері виконання кримінальних покарань та пробації, утримання військовополонених, правової освіти населення; забезпечує формування політики у сфері архівної справи та діловодства, функціонування державної системи страхового фонду документації; забезпечує реалізацію політики у сфері стягнення в дохід держави активів осіб, щодо яких застосовано санкції.

Відповідно до пункту 1 Положення про міжрегіональні управління Міністерства юстиції України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 23.06.2011 № 1707/5 (у редакції наказу від 20.09.2022 № 3959/5), міжрегіональні управління Міністерства юстиції України підпорядковуються Міністерству юстиції України та є його територіальними органами.

Згідно з підпунктом 4.46 пункту 4 зазначеного Положення міжрегіональні управління відповідно до покладених на них завдань здійснюють державну реєстрацію громадських об'єднань, їх відокремлених підрозділів, громадських об'єднань без статусу юридичної особи, підтвердження всеукраїнського статусу громадських об'єднань, професійних спілок, їх організацій та об'єднань, структурних утворень політичних партій, творчих спілок та їх територіальних осередків, організацій роботодавців та їх об'єднань, постійно діючих третейських судів, а також статутів територіальних громад.

Відповідно до абзацу третього пункту 14 частини першої статті 1 Закону України від 15.03.2003 № 755-IV «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» суб'єктами державної реєстрації є територіальні органи Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі у випадках державної реєстрації професійних спілок, політичних партій, творчих спілок, організацій роботодавців, третейських судів, громадських об'єднань та їх відокремлених підрозділів, а також підтвердження всеукраїнського статусу громадського об'єднання.

Правові та організаційні засади реалізації права на свободу об'єднання, порядок утворення, реєстрації, діяльності та припинення громадських об'єднань визначені Законом України від 22.03.2012 № 4572-VI «Про громадські об'єднання».

Відповідно до частин першої-третьої статті 1 Закону № 4572-VI громадське об'єднання є добровільним об'єднанням фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права з метою здійснення та захисту прав і свобод, а також задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших інтересів. За організаційно-правовою формою громадське об'єднання утворюється як громадська організація або громадська спілка. Громадська організація є громадським об'єднанням, засновниками та членами якого є фізичні особи.

Згідно зі статтею 2 Закону України від 25.03.1992 № 2229-XII «Про Службу безпеки України» на Службу безпеки України покладається захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, науково-технічного та оборонного потенціалу України, законних інтересів держави та прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб, посягань з боку організацій, груп та окремих осіб, а також забезпечення охорони державної таємниці.

До завдань Служби безпеки України також належать попередження, виявлення, припинення та розкриття кримінальних правопорушень проти миру і безпеки людства, тероризму та інших протиправних дій, які безпосередньо створюють загрозу життєво важливим інтересам України.

Статтею 24 цього Закону визначено обов'язки Служби безпеки України, відповідно до яких вона зобов'язана здійснювати контррозвідувальні заходи, забезпечувати захист державного суверенітету, конституційного ладу та територіальної цілісності України, а також здійснювати профілактику правопорушень у сфері державної безпеки.

Частиною першою статті 25 Закону № 4572-VI передбачено, що припинення діяльності громадського об'єднання здійснюється за рішенням самого об'єднання шляхом саморозпуску або реорганізації, або за рішенням суду про заборону (примусовий розпуск) громадського об'єднання.

Припинення діяльності громадського об'єднання здійснюється у порядку, визначеному Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань». Справа про заборону громадського об'єднання розглядається в порядку адміністративного судочинства. У разі прийняття судом рішення про заборону громадського об'єднання його майно, кошти та інші активи спрямовуються до державного бюджету. Інші підстави для заборони діяльності громадського об'єднання, крім визначених законом, не допускаються.

Відповідно до частин першої-третьої статті 4 Закону № 4572-VI утворення та діяльність громадських об'єднань, мета або дії яких спрямовані на ліквідацію незалежності України, насильницьку зміну конституційного ладу, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підлив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни чи насильства, розпалювання міжетнічної, расової або релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення, пропаганду тоталітарних режимів та їх символіки, дискримінацію громадян за різними ознаками, поширення інформації, що виправдовує, визнає правомірною або заперечує збройну агресію Російської Федерації проти України, заперечує тимчасову окупацію частини території України, пропагує російський нацистський тоталітарний режим, збройну агресію Російської Федерації та символіку воєнного вторгнення, забороняються.

Громадські об'єднання не можуть створювати або мати воєнізовані формування.

Інші обмеження права на свободу об'єднання, у тому числі на утворення і діяльність громадських об'єднань, можуть бути встановлені виключно законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей.

Відповідно до вимог ст. 28 Закону України «Про громадські об'єднання» від 22 березня 2012 року № 4572-VI (далі - Закон № 4572-VI) громадське об'єднання може бути заборонено судом за позовом уповноваженого органу з питань реєстрації в разі виявлення ознак порушення громадським об'єднанням вимог статей 36, 37 Конституції України та ст. 4 цього Закону. Заборона громадського об'єднання має наслідком припинення його діяльності у порядку, встановленому Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб підприємців та громадських формувань».

Предметом судової оцінки у даній справі є наявність та достатність правових підстав для заборони та примусового припинення діяльності Громадської спілки «Міжнародний громадський рух «Аллатра».

Надаючи правову оцінку спірним правовідносинам, суд виходить із такого.

Відповідно до частини першої статті 28 Закону України № 4572-VI громадське об'єднання може бути заборонено за рішенням суду за позовом уповноваженого органу з питань державної реєстрації у разі виявлення ознак порушення ним вимог статей 36, 37 Конституції України, статті 4 зазначеного

Закону, а також у разі засудження уповноважених осіб такого об'єднання за вчинення кримінального правопорушення проти основ національної безпеки України, передбаченого статтею 111-1 Кримінального кодексу України.

Згідно зі статтями 36, 37 Конституції України громадянам України гарантується право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, за винятком обмежень, установлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших осіб.

Громадяни також мають право на участь у професійних спілках з метою захисту своїх трудових і соціально-економічних прав та інтересів. Професійні спілки є громадськими організаціями, що об'єднують громадян, пов'язаних спільними інтересами за родом професійної діяльності, і утворюються без попереднього дозволу на основі вільного волевиявлення їх членів. Усі професійні спілки мають рівні права, а обмеження щодо членства в них можуть встановлюватися виключно Конституцією та законами України.

Ніхто не може бути примушений до вступу до будь-якого об'єднання громадян або обмежений у правах у зв'язку з належністю чи неналежністю до політичних партій або громадських організацій.

Разом із тим, Конституція України передбачає, що утворення та діяльність політичних партій і громадських організацій, програмні цілі або діяльність яких спрямовані на ліквідацію незалежності України, насильницьку зміну конституційного ладу, порушення суверенітету та територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства, розпалювання міжетнічної, расової чи релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини або здоров'я населення, забороняються. Політичні партії та громадські організації не можуть створювати воєнізовані формування.

Не допускається створення та функціонування організаційних структур політичних партій в органах виконавчої та судової влади, органах місцевого самоврядування, військових формуваннях, на державних підприємствах, у навчальних закладах та інших державних установах і організаціях. Заборона діяльності об'єднань громадян може здійснюватися виключно в судовому порядку.

Положеннями статті 4 Закону № 4572-VI встановлено, що утворення та діяльність громадських об'єднань, мета або дії яких спрямовані на ліквідацію незалежності України, насильницьку зміну конституційного ладу, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни чи насильства, розпалювання міжетнічної, расової або релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення, пропаганду комуністичного та/або націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів та їх символіки, дискримінацію громадян за різними ознаками, поширення інформації, що виправдовує, визнає правомірною або заперечує збройну агресію Російської Федерації проти України, заперечує тимчасову окупацію частини території України, пропагує російський нацистський тоталітарний режим, збройну агресію Російської Федерації та символіку воєнного вторгнення, забороняються. Громадські об'єднання також не можуть мати воєнізовані формування.

Інші обмеження права на свободу об'єднання, у тому числі щодо утворення та діяльності громадських об'єднань, можуть встановлюватися виключно законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших осіб.

Судом встановлено, що в обґрунтування позовних вимог позивач посилається на експертні висновки № 1- 5.

Згідно з частинами першою, другою та шостою статті 104 Кодексу адміністративного судочинства України учасник справи має право подати до суду висновок експерта, складений на його замовлення. Порядок проведення експертних досліджень та оформлення висновку експерта визначається законодавством. У висновку експерта повинно бути зазначено, що він підготовлений для подання до суду, а також що експерт попереджений про кримінальну відповідальність за надання завідомо неправдивого висновку.

Відповідно до статті 108 КАС України висновок експерта не має наперед встановленої доказової сили та оцінюється судом у сукупності з іншими доказами за правилами статті 90 цього Кодексу, при цьому відхилення судом висновку експерта має бути належно мотивоване у судовому рішенні.

Щодо висновку № 1, складеного експертом Кременовською І., колегія суддів зазначає таке.

Судом встановлено, що автор висновку має негативне ставлення до відповідача та є заінтересованою у припиненні його діяльності, оскільки з 2015 року публічно заявляла про свою діяльність щодо «АллатРа» на веб-сайті «Вільне слово», де нею було опубліковано чотири статті, які за своїм змістом свідчать про упередженість експерта. Зокрема, у публікаціях зазначалося про тривалу діяльність автора проти «АллатРа» та взаємодію з правоохоронними органами щодо притягнення до відповідальності. Зміст і факт поширення таких матеріалів зафіксовано Звітом ДП «Центр компетенції адресного простору мережі Інтернет» від 16.05.2024 № 150/2024-ЗВ.

Крім того, висновок № 1, всупереч вимогам частини шостої статті 104 КАС України, не містить зазначення про його підготовку для подання до суду та про обізнаність експерта щодо кримінальної відповідальності за завідомо неправдивий висновок.

За таких обставин суд не приймає результати дослідження, викладені у висновку № 1.

Оцінюючи висновки № 2- 5, суд зазначає, що зазначені документи ґрунтуються не на самостійних дослідженнях експертів, а в окремих частинах дослівно відтворюють матеріали, розміщені у відкритому доступі в мережі Інтернет, авторами яких є інші особи, однак подані у висновках як власні міркування експертів.

Встановлено, що статті з таблицями, використані у висновках № 1- 5, були поширені в мережі Інтернет до моменту підписання відповідних експертних висновків.

Таким чином, усі висновки сформовано не на основі особистого дослідження експертів та їх незалежної експертної оцінки, а шляхом використання вже наявних матеріалів із мережі Інтернет. При цьому текстові фрагменти, запозичені з відповідних публікацій, повторюються у всіх висновках дослівно.

За наведених обставин суд критично оцінює результати досліджень, викладені у висновках № 2- 5, та зазначає, що наведені в них матеріали не містять конкретних та об'єктивно переконливих висновків, які ґрунтувалися б на належних доказах протиправної діяльності Громадської спілки «Міжнародний громадський рух «Аллатра», у зв'язку з чим не вбачає підстав для їх прийняття як доказів.

Разом з тим чинне законодавство України забороняє експерту самостійно збирати матеріали для проведення експертного дослідження.

Згідно з частиною другою статті 105 КАС України експерт не має права з власної ініціативи збирати матеріали для проведення експертизи, розголошувати відомості, що стали йому відомі у зв'язку з її проведенням, або повідомляти будь-кому, крім суду та учасника справи, на замовлення якого проводилася експертиза, про її результати.

Відповідно до пункту 2.3 Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 № 53/5, експерту забороняється самостійно збирати матеріали, що підлягають дослідженню, а також самостійно визначати вихідні дані для проведення експертизи, якщо вони неоднозначно відображені в наданих матеріалах.

Згідно зі статтею 14 Закону України «Про судову експертизу» самостійне збирання матеріалів та самостійний вибір вихідних даних для проведення судової експертизи є дисциплінарним проступком.

Відповідно до статті 77 КАС України кожна сторона повинна довести обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, за винятком випадків, передбачених статтею 78 цього Кодексу. В адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок доказування правомірності таких рішень, дій чи бездіяльності покладається на відповідача, який повинен подати суду всі наявні у нього документи та матеріали, що можуть бути використані як докази у справі.

Згідно зі статтею 72 КАС України доказами в адміністративному судочинстві є будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин, що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, а також інші обставини, які мають значення для правильного вирішення справи, і такі дані встановлюються письмовими, речовими та електронними доказами, висновками експертів і показаннями свідків.

Відповідно до частини першої статті 108 КАС України висновок експерта не має наперед встановленої доказової сили і оцінюється судом у сукупності з іншими доказами відповідно до правил статті 90 цього Кодексу, при цьому відхилення висновку експерта має бути мотивованим у судовому рішенні.

Крім того, матеріали справи не містять жодних доказів того, що відповідач є автором зазначених відеозаписів або друкованих матеріалів, чи здійснював їх поширення в мережі Інтернет.

Відсутні також докази того, що відповідач є власником будь-яких веб-сайтів, YouTube-каналів, сторінок у Facebook, Telegram-каналів, профілів в Instagram, сторінок у мережі «ВКонтакте», на які посилається позивач у позові та експерти у своїх висновках.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права» автором є фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір.

Згідно з пунктом 15 статті 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права» власником веб-сайту є особа, яка володіє обліковим записом та визначає порядок і умови використання веб-сайту. За відсутності доказів іншого власником веб-сайту вважається реєстрант доменного імені, за яким здійснюється доступ до веб-сайту, та/або отримувач послуг хостингу.

Відповідно до статті 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод кожен має право на свободу вираження поглядів, що включає право дотримуватися власних переконань, одержувати та поширювати інформацію та ідеї без втручання органів державної влади та незалежно від державних кордонів, при цьому ця стаття не перешкоджає державам запроваджувати ліцензування діяльності радіомовних, телевізійних або кінематографічних підприємств.

Здійснення зазначених свобод, з огляду на пов'язані з ними обов'язки та відповідальність, може підлягати певним формальностям, умовам, обмеженням або санкціям, що встановлюються законом та є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності чи громадської безпеки, для запобігання заворушенням або злочинам, для охорони здоров'я

чи моралі, захисту репутації або прав інших осіб, запобігання розголошенню конфіденційної інформації, а також для забезпечення авторитету та неупередженості судової влади.

Відповідно до статті 11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод кожна особа має право на свободу мирних зібрань і свободу об'єднання з іншими особами, у тому числі право створювати профспілки та вступати до них для захисту своїх інтересів.

Реалізація цих прав не може підлягати обмеженням, за винятком тих, що передбачені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я або моралі, а також для захисту прав і свобод інших осіб.

Згідно з абзацами першим і другим пункту 1 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228, Міністерство юстиції України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України.

Міністерство юстиції України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізацію державної правової політики, державної політики у сфері банкрутства, нотаріату, організації примусового виконання рішень судів та інших органів, державної реєстрації актів цивільного стану, речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, обтяжень рухомого майна, юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, фізичних осіб-підприємців, статутів територіальних громад, академій наук, друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств, а також у сфері виконання кримінальних покарань і пробації, утримання військовополонених, правової освіти населення, архівної справи та діловодства, страхового фонду документації та реалізації політики щодо стягнення в дохід держави активів осіб, до яких застосовано санкції.

Відповідно до пункту 1 Положення про міжрегіональні управління Міністерства юстиції України, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 23.06.2011 № 1707/5 (у редакції наказу від 20.09.2022 № 3959/5), міжрегіональні управління Міністерства юстиції України підпорядковуються Міністерству юстиції України та є його територіальними органами.

Згідно з підпунктом 4.46 пункту 4 зазначеного Положення міжрегіональні управління здійснюють державну реєстрацію громадських об'єднань, їх відокремлених підрозділів, громадських об'єднань без статусу юридичної особи, підтвердження всеукраїнського статусу громадських об'єднань, професійних спілок, їх організацій та об'єднань, структурних утворень політичних партій, творчих спілок та їх територіальних осередків, організацій роботодавців та їх об'єднань, постійно діючих третейських судів, а також статутів територіальних громад.

Відповідно до абзацу третього пункту 14 частини першої статті 1 Закону України від 15.03.2003 № 755-IV «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» суб'єктами державної реєстрації є територіальні органи Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі у випадках державної реєстрації професійних спілок, політичних партій, творчих спілок, організацій роботодавців, третейських судів, громадських об'єднань та їх відокремлених підрозділів, а також підтвердження всеукраїнського статусу громадського об'єднання.

Правові та організаційні засади реалізації права на свободу об'єднання, порядок утворення, реєстрації, діяльності та припинення громадських об'єднань визначені Законом України від 22.03.2012 № 4572-VI «Про громадські об'єднання».

Згідно з частинами першою-третьою статті 1 Закону № 4572-VI громадське об'єднання є добровільним об'єднанням фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, а також задоволення суспільних інтересів. За організаційно-правовою формою громадське об'єднання утворюється як громадська організація або громадська спілка; громадська організація є об'єднанням, засновниками та членами якого є фізичні особи.

Відповідно до статті 2 Закону України від 25.03.1992 № 2229-XII «Про Службу безпеки України» на Службу безпеки України покладається захист державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності, оборонного та науково-технічного потенціалу України, законних інтересів держави і прав громадян від розвідувально-підривної діяльності іноземних спеціальних служб, посягань з боку організацій, груп та окремих осіб, а також забезпечення охорони державної таємниці.

До завдань Служби безпеки України також належать попередження, виявлення, припинення та розкриття кримінальних правопорушень проти миру і безпеки людства, тероризму та інших протиправних дій, що створюють загрозу життєво важливим інтересам України.

Статтею 24 цього Закону визначено обов'язки Служби безпеки України, зокрема щодо здійснення контррозвідувальних заходів, забезпечення захисту державного суверенітету, конституційного ладу та територіальної цілісності України, а також профілактики правопорушень у сфері державної безпеки.

Частиною першою статті 25 Закону № 4572-VI передбачено, що припинення діяльності громадського об'єднання здійснюється за рішенням самого об'єднання шляхом саморозпуску або реорганізації, або за рішенням суду про заборону (примусовий розпуск) громадського об'єднання.

Припинення діяльності громадського об'єднання здійснюється у порядку, визначеному Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», а справа про заборону громадського об'єднання розглядається в порядку адміністративного судочинства. У разі прийняття судом рішення про заборону громадського об'єднання його майно, кошти та інші активи спрямовуються до державного бюджету. Інші підстави для заборони діяльності громадського об'єднання, крім визначених законом, не допускаються.

Як зазначено у Рішенні Конституційного Суду України від 16.07.2019 № 9-р/2019, з огляду на історичний контекст становлення української державності та існуючі загрози, пов'язані з тимчасовою окупацією частини території України, держава має право захищати конституційні принципи, у тому числі шляхом заборони пропаганди тоталітарних режимів.

Водночас, відповідно до практики Європейського суду з прав людини, обмеження свободи об'єднання є допустимими за умови, що такі обмеження встановлені законом, переслідують легітимну мету та є необхідними в демократичному суспільстві.

Згідно зі Статутом Громадської спілки «Аллатра», затвердженим рішенням установчих зборів (протокол № 50/1-33 від 24.05.2017), основними напрямками діяльності Спілки є, зокрема, координація діяльності учасників руху в різних країнах, організація міжнародних координаційних заходів, розробка та впровадження ініціатив, спрямованих на поліпшення життєдіяльності людини, розвиток міжнародної солідарності та культурно-моральних цінностей, організація заходів із зміцнення миру та солідарності між народами, а також підготовка ідеологічних матеріалів з метою підвищення обізнаності суспільства та утвердження моральних і духовних цінностей.

При цьому позивачем та третьою особою не подано суду належних і допустимих доказів, які б спростовували, що Громадська спілка «Аллатра» здійснювала діяльність виключно в межах та відповідно до положень свого Статуту.

Крім того, відповідачем подано звіт за результатами фіксації та дослідження змісту вебсторінок у мережі Інтернет, складений ДП «Центр компетенції адресного простору мережі Інтернет» від 16.05.2024 № 150/2024-ЗВ, матеріали якого підтверджують здійснення Громадською спілкою «Аллатра» діяльності патріотичного спрямування.

Верховний Суд неодноразово зазначав, що фіксацію змісту вебсторінок може здійснювати саме ДП «Центр компетенції адресного простору мережі Інтернет».

Зокрема, у постанові Верховного Суду від 12.07.2018 у справі № 916/2102/17 зазначено, що в матеріалах справи наявні експертні висновки Департаменту «Центр компетенції» ДП «Український центр підтримки номерів і адрес» за результатами фіксації та дослідження змісту вебсторінок у мережі Інтернет, якими зафіксовано вміст сторінок особистого кабінету замовника та підтверджено надання послуг за договором.

Щодо доводів позивача про наявність підстав для заборони діяльності ГС «Аллатра» у зв'язку з повідомленням про підозру ОСОБА_4 , ОСОБА_1 , ОСОБА_6 у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених частиною другою статті 111, частиною першою статті 255, частиною третьою статті 436-2, частиною першою статті 111, частиною другою статті 436-1 Кримінального кодексу України, суд зазначає, що відповідно до статті 28 Закону України «Про громадські об'єднання» заборона діяльності громадського об'єднання можлива у разі засудження уповноважених осіб такого об'єднання за вчинення кримінального правопорушення проти основ національної безпеки України, передбаченого статтею 111-1 Кримінального кодексу України.

Щодо вказаних осіб порушено кримінальні провадження та вручено повідомлення про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, у тому числі передбаченого частиною п'ятою статті 111-1 Кримінального кодексу України, однак доказів їх засудження за вчинення кримінального правопорушення проти основ національної безпеки України позивачем та третьою особою суду не надано.

Згідно зі статтею 62 Конституції України особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку та встановлено обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили. Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість.

Відповідно до статті 17 Кримінального процесуального кодексу України особа вважається невинуватою у вчиненні кримінального правопорушення, доки її вину не буде доведено у встановленому законом порядку і підтверджено обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили; усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У рішенні Європейського суду з прав людини у справі «Лавентс проти Латвії» зазначено, що пункт 2 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод вимагає від представників держави утримуватися від публічних заяв про вчинення особою правопорушення до моменту офіційного встановлення її вини судом.

Таким чином, позивачем не подано доказів того, що ГС «Аллатра» утворена та здійснює свою діяльність із порушенням вимог чинного законодавства України, що її керівники та члени від імені об'єднання здійснюють антиукраїнську інформаційно-пропагандистську діяльність, спрямовану на посилення проросійських настроїв, або підтримують терористичну діяльність.

Сторонами не наведено інших специфічних, релевантних та суттєвих аргументів, які суд був би зобов'язаний оцінити при виконанні вимог пункту 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Згідно з практикою Європейського суду з прав людини пункт 1 статті 6 Конвенції зобов'язує суди надавати обґрунтування своїх рішень, однак не вимагає детальної відповіді на кожен аргумент сторін; межі такого обов'язку залежать від характеру рішення та обставин справи (див. рішення у справі «Руїз Торія проти Іспанії» від 09.12.1994, § 29).

З огляду на викладене, суд дійшов висновку, що позивачем не доведено наявності передбачених законом підстав для заборони (примусового розпуску) Громадської спілки міжнародний громадський рух «Аллатра». Надані відповідачем докази підтверджують здійснення ним діяльності, що не суперечить вимогам чинного законодавства України, а доводи позивача щодо причетності окремих осіб до кримінальних правопорушень не підтверджені обвинувальними вироками суду, що набрали законної сили, та не можуть свідчити про незаконність діяльності громадського об'єднання.

Доводи апелянтів, зазначені в апеляційних скаргах щодо порушення відповідачем приписів законодавства не знайшли свого підтвердження.

Відповідно до частини першої статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 78 цього Кодексу.

Згідно частини другої статті 77 Кодексу адміністративного судочинства України в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача.

Статтею 90 Кодексу адміністративного судочинства України визначено, що суд оцінює докази, які є у справі, за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на їх безпосередньому, всебічному, повному та об'єктивному дослідженні.

Оцінюючи інші доводи апеляційних скарг, колегія суддів зазначає, що згідно пункту 29 рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Ruiz Torija v. Spain» від 9 грудня 1994 року, статтю 6 не можна розуміти як таку, що вимагає пояснень детальної відповіді на кожний аргумент сторін. Відповідно, питання, чи дотримався суд свого обов'язку обґрунтовувати рішення може розглядатися лише в світлі обставин кожної справи.

На підставі зазначеного, суд апеляційної інстанції вважає, що суд першої інстанції під час розгляду цієї справи об'єктивно, повно та всебічно дослідив обставини, які мають суттєве значення для вирішення справи, дав їм правильну юридичну оцінку і ухвалив законне, обґрунтоване рішення без порушень норм матеріального та процесуального права, доводи апеляційної скарги висновків суду не спростовують, тому рішення суду першої інстанції у цій справі необхідно залишити без змін, а апеляційну скаргу без задоволення.

Згідно зі статті 316 Кодексу адміністративного судочинства України, суд апеляційної інстанції залишає апеляційну скаргу без задоволення, а рішення або ухвалу суду - без змін, якщо визнає, що суд першої інстанції правильно встановив обставини справи та ухвалив судові рішення з додержанням норм матеріального і процесуального права.

Керуючись ст. ст. 242-244, 250, 308, 311, 315, 316, 321, 322, 325 КАС України, колегія суддів, -

ПОСТАНОВИЛА:

Апеляційні скарги Центрального міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Київ) та Служби безпеки України - залишити без задоволення, а рішення Київського окружного адміністративного суду від 04 квітня 2025 року - без змін.

Постанова набирає законної сили з дати її ухвалення, є остаточною та не підлягає касаційному оскарженню, відповідно до п. 2 частини п'ятої ст. 328 КАС України.

Суддя-доповідач В.О. Аліменко

Судді Л.В. Белова

А.Ю. Кучма